

MAGAZINE VOOR ALUMNI EN RELATIES

Broerstraat 5

- > Max van den Berg terug in Groningen
- > Verouderingsonderzoek op celniveau
- > Clubarts verlaat de FC met spijt
- > Mediahype of niet?
- > De levensloop van jaargroep 1958 van V.E.R.A.

Kijk voor meer informatie op
www.academievoormanagement.nl
of bel 050 - 316 21 15

Creëer marketingpower!

Hoe krijgt u meer inzicht in de waarde van uw klant?

.....ontdek het met de Masterclass Strategisch Klantwaarde Management

Hoe tilt u marketing naar een hoger plan?

..... ontdek het met de Masterclass Marketingstrateeg

Hoe vergroot u de merkwaarde van uw organisatie?

..... ontdek het met de postacademische leergang Merkmangement

Hoe zet u marketingcommunicatieactiviteiten zo effectief mogelijk in?

..... ontdek het met de postacademische leergang Strategisch Communicatiemanagement

Hoe ontwikkelt u een succesvol serviceconcept?

.....ontdek het met de postacademische leergang Strategische Marketing van Diensten

Academie voor Management

rijksuniversiteit
 groningen

4

7

8

12

18

23

INHOUD

► 4
**Van revolutionair tot
bruggenbouwer**
Max van den Berg
terug in Groningen

► 7
**Netwerken in de TBS-
kliniek**
Scriptiewinnares
hoopt recidivekans
te verkleinen

► 8
Bejaarde stamcellen
Celbioloog Gerald
de Haan krijgt Vici-
beurs voor veroude-
ringsonderzoek

► 12
**Een ongeneeslijk
groen-wit hart**
Clubarts Gekie Meins
verlaat FC Groningen
voor FC Twente

► 14
Mediahype of niet?
Wubby Luyendijk
over op hol geslagen
berichtgeving

► 16
**Stagiair zorgt voor
stroomversnelling**
Talentproject
succesvol voor
biotechbedrijf

► 18
Veranen uit 1958
De levensloop van
leden van een
gereformeerde
studentenvereniging

► 23
**Eindelijk aandacht
voor Hanze-verleden**
Groningen
Hanze Studie
Centrum zet
Groningen op de
kaart

Foto voorkant
Opening Academisch
jaar, in de Broer-
straat ► FOTO
ELMER SPAARGAREN

► 6
Zwarts op wit
De rector magnificus
mijmert

► 11
Ain Wondre Stad
Chris Zegers,
tv-persoonlijkheid

► 13
Column Roger Cohen

► 20
Alumni Actief

► 21
Alumni Online
Digitale RUG-
community brengt
alumni met elkaar
in contact

► 24
Life Long Learning

► 26
Oraties en colofon

► 28
Alumni Achteraf

REDACTIONEEL

Op de voorkant van deze *Broerstraat 5* prijkt prominent het /-teken. De 'forward slash' of Duitse komma is een karakteristiek onderdeel van de nieuwe huisstijl, die de RUG sinds 1 september 2007 geleidelijk invoert bij al haar vormen van communicatie. En dat geldt dus ook voor dit alumnimagazine. Vooralsnog presenteren wij u alleen de buitenkant in de nieuwe huisstijl, maar in december volgt feestelijk ook het binnenwerk.

Het nieuwe beeldmerk van de RUG heeft rood als basiskleur en bestaat uit het wapen van de universiteit, een nieuw woordbeeld voor de naam en de genoemde schuine streep. De combinatie van wapen, dat de rijke geschiedenis van de RUG symboliseert, en slash, die de vooruitgang markeert, geeft een jong gezicht aan een lange academische traditie.

Beide elementen keren terug in dit nummer. Het verleden komt aan bod in een levensloopanalyse van leden uit jaargang 1958 van VERA, toen het nog een gereformeerde studentenvereniging was, en een bijdrage over de geschiedenis van Groningen als Hanzestad. Nieuw daarentegen is het onderzoek van Gerald de Haan, die zich als hoogleraar celbiologie afvraagt waarom ouderdom vrijwel altijd met gebreken komt.

Docente journalistiek Wubby Luyendijk wijst ons op de kracht van soms nogal hyperige journalistiek. Daarover weten ook enkele prominente alumni mee te praten. Zoals tv-persoonlijkheid Chris Zegers, die in dit herfstnummer mijmert over zijn oude Kever. En natuurlijk Max van den Berg die een nieuwe start maakt in Groningen, terwijl clubarts Gekie Meins met bloedend hart de Groningse dug-out verruilde voor die van FC Twente. De afgelopen vijf afleveringen werd ons magazine verrijkt met de column van 'éminence grise' Koen Koch. Hij geeft de pen door aan onze nieuwe columnist en kersverse alumnus Roger Cohen.

Wij wensen u veel leesgenoegen!

De redactie
redactieB5@rug.nl

Van revolutionair tot bruggenbouwer

In de jaren zeventig was Max van den Berg (1946) – na zijn studie sociologie aan de RUG – het boegbeeld van de linkse politiek in de gemeente Groningen. Het meerderheidscollege schreef geschiedenis, maar riep ook veel weerstand op. Nu keert hij terug als commissaris van de koningin en wordt hij geacht boven de partijen te staan. ‘Ik ben relativerender geworden.’

Oud-gemeenteraadslid Hans Matthijsse (CDA) vertelde in het Dagblad van het Noorden een anekdote over u. Tijdens een raadsvergadering was u midden in de discussie opeens verdwenen. Zat u in yogahouding onder de vergadertafel.

‘Aan yoga heb ik nooit gedaan. Wat er achter zo’n opmerking steekt, denk ik, is dat wij veel minder formeel waren dan de vorige generatie politici. We kwamen uit een tijd van bijna patriarchale verhoudingen, tot op het regenteske af. Wij braken daar dwars doorheen. Behalve een revolutie in ideeën was het ook een omwenteling in stijl. We droegen truien en interrompeerden makkelijker. Matthijsse behoort tot de groep die deze omslag niet kon of wilde maken. Hij belandde in de oppositie, wat hij nog nooit had meegemaakt. Overigens heb ik hem een

briefje geschreven dat we maar eens moeten bijpraten. Hij is immers nog steeds actief in de Commerciele Club Groningen.’

Het ging u in die jaren om de macht.

‘Dat is niet waar. Het eerste linkse meerderheidscollege van ’72 was uit nood geboren. Er zat geen plan achter. De christelijke partijen en de VVD wilden niet meer met ons samenwerken, dus we moesten wel. Maar omdat het programcollege prima liep, hebben we het tot inzet van de verkiezingen gemaakt in ’74. En met succes. De PvdA sprong van 13 naar 18 zetels, dus onder de bevolking bestond brede steun voor onze aanpak. Bovendien werd het Groningse model overgenomen in de rest van het land. Geregeld stappen nog mensen op me af – ongeacht hun politieke kleur – die zeggen: “Dat was toch een bijzondere tijd.”

Alsof je beiden bij hetzelfde concert van de Beatles bent geweest.’

U bent nu terug in uw oude omgeving...

‘Nee, nee. Ik ga naar de provincie, niet naar de gemeente. In het stadsbestuur zou ik niet opnieuw willen plaatsnemen. Je moet niet teruggaan naar de zandbak waarin je ooit gespeeld hebt.’

Dus mede-alumnus Jacques Wallage, die net als u wethouder is geweest, heeft er verkeerd aan gedaan burgemeester van Groningen te worden?

‘Ik vind dat Jacques het uitstekend doet, maar voor mij zou die functie minder geschikt zijn.’

'De beloning van een betaalde bijbaan zou ik schenken aan een publiek doel'

Foto: Provincie/Rien Linhout

In '78 vertrok u uit Groningen, in '79 werd u voorzitter van de PvdA. Die functie oefende u uit tot '86, waarmee u na Koos Vorrink de langst zittende PvdA-voorzitter werd. Na de Tweede-Kamerverkiezingen van mei maakte u bekend uw voorzitterschap neer te leggen.

'Een half jaar eerder had ik al besloten dat ik ermee wilde stoppen, en ik had informele contacten gelegd met de Novib. Ik wilde weg uit de politiek. Als je er te lang in zit, brengt dat eenzijdigheid met zich mee. Dat bleek daarna ook wel. Ik merkte dat Tweede-Kamerleden vaak slecht luisteren naar mensen van buiten en dat het soms grote moeite kost afspraken met ze te maken. Ik ontdekte dat de wereld groter is dan die van de partijpolitiek en leerde veel over hoe de maatschappij tegen de politiek aankijkt. Ik ben veel relativerender geworden.'

Na dertien jaar directeurschap bij Oxfam-Novib keerde u terug in de politiek en werd u lid van het Euro-parlement. In '98 was u ook nog in de race voor het ministerschap van ontwikkelingssamenwerking.

'Ik moest concurreren met Eveline Herfkens en omdat er voldoende vrouwen in het kabinet moesten komen, ging de voorkeur uit naar haar. Ik had het echt graag gedaan, maar heb altijd vrede gehad met de beslissing.'

De positie van commissaris van de koningin is wezenlijk anders dan de politieke functies die u tot nu toe heeft gehad. U wordt nu geacht boven de partijen te staan.

'Het is mijn taak op te komen voor de hele provincie en niet voor één van de politieke partijen. Twintig jaar geleden had ik zo'n rol niet op mij kunnen nemen, maar ik denk dat deze nu goed bij mij past.'

Bestuurskundige Klaartje Peters zegt dat provincies zich groter maken dan ze zijn. Ze nemen taken op zich die niet bij hen horen, maar bij Rijk en gemeenten.

'Voor een deel heeft ze gelijk. Provincies met veel grote steden hebben een probleem.

Daar is een competentiestrijd gaande met de gemeenten. Het gevolg is dat de provincie, om zich te legitimeren, bestuurlijke drukte gaat produceren. In regioprovincies als Groningen speelt dat probleem minder. Daar is de rol van het provinciaal bestuur duidelijker en natuurlijker. De provincie kan er effectiever zijn. Het is niet voor niets dat in het Noorden iedereen zijn commissaris kent.'

Hoe kijkt iemand vanuit Brussel naar Groningen?

'Voor mij is Europa vooral het Europa van de regio's. Ik denk dat de regio's makkelijker met Brussel samenwerken dan de nationale staten en parlementen. De laatste hebben het gevoel dat er van hen iets wordt afgenomen, terwijl de regio's juist iets van Europa krijgen. De EU heeft de afgelopen decennia een sterk cohesiebeleid gevoerd: hierdoor zijn de regionale achterstanden veel kleiner geworden. De provincie Groningen opereert daardoor nu meer vanuit eigen kracht en capaciteiten dan eind jaren zestig. Toen leefde er een sterk gevoel van achterstand en onrecht. De cijfers zijn ook veel beter: de werkloosheid is stukken lager.'

Heeft Groningen nog steeds hulp nodig vanuit Brussel en Den Haag?

'Groningen ligt niet in een economisch kerngebied, een structureel verschil met de Randstad. Het is goed om dat verschil recht te trekken, en daarvoor heb je economische steun nodig. In dit verband vind ik de uitbouw van de Noordelijke Ontwikkelingsas heel belangrijk. Die verbindt Groningen enerzijds met de Randstad en anderzijds met Duitsland en de Baltische Staten. Het is goed als de provinciebestuurders zich daar op richten. Om die reden moet er, vind ik, ook een Zuiderzeelijn komen. Voorwaarde voor alle steun is wel dat de mensen in de regio het zelf willen en zelf het initiatief nemen. Zoals dat ook geldt voor regio's in ontwikkelingslanden. Als de bewoners er niet achter staan, komt er niets van de grond.'

Moeten de drie noordelijke provincies fuseren?

'Dat zou onnatuurlijk zijn. De drie provincies zijn heel verschillend en die verschillen moet je koesteren. Wel moeten we samen optrekken richting Brussel en Den Haag, want afzonderlijk redden we het niet. En dat lobbyen zal ik zeker doen. Vanuit mijn werk als Europarlementariër had ik er van de andere kant mee te maken. Dus ik heb wel een beeld van hoe dat moet.'

Ontwikkelingssamenwerking is een liefde van u. Blijft u actief op dat gebied?

'Ik heb nu een aantal vrijwilligersfuncties en daar ga ik graag mee door. Mogelijk komen er nog wat functies bij. Na overleg met de Staten uiteraard, want alles moet je melden. Overigens ben ik ook voorzitter van de Stichting Internationale Operaproducties.

Een betaalde bijbaan zal ik alleen aannemen als de Staten mij vragen een specifieke functie uit te oefenen, bijvoorbeeld vanwege economisch of bestuurlijk belang. In dat geval zou ik de beloning niet zelf houden, maar aan een publiek doel schenken. Voor het ambt van commissaris van de koningin word je goed betaald en dat extra geld heb ik niet nodig. Als meer publieke bestuurders deze gedragslijn zouden volgen, zouden nevenfuncties geen probleem opleveren. Misschien kan ik op dat punt nog iets bijdragen aan de discussie.'

➤ TEKST JOS OVERBEEKE

➤ FOTO DVHN/CORNÉ SPARIDAENS

Prof.dr. Frans Zwarts
rector magnificus

EIGENHEID

Wat kenmerkt de RUG? Bij de ontwikkeling van onze nieuwe huisstijl is daar vaak over gesproken, alsof het om een bepaald merk cola zou gaan. Maar soms denk ik dat het volstrekt kunstmatig is om te spreken over het eigene van de Rijksuniversiteit Groningen. Zoals ook het eigene van een flesje cola tamelijk kunstmatig is en er slechts sprake is van een minimaal verschil met andere colasoorten. Alle universiteiten zijn grote, diffuse organisaties, waarin duizenden studenten en wetenschappers bezig zijn met onderwijs en onderzoek.

Ik vind wel, dat is mijn ervaring, dat de menselijke verhoudingen hier aan de universiteit prettig zijn. Maar op dit vlak vertoont de Groningse universiteit eveneens veel gelijkenis met andere universiteiten, zoals de Angelsaksische.

Meer eigenheid ontleent de universiteit aan de middelgrote stad waarin ze is gevestigd, die hierdoor een typische universiteitsstad wordt. Niet te groot, zodat studenten het overzicht houden. Maar dan nog heb je het niet over volledig unieke eigenschappen. Universiteiten als die van Maastricht en Leuven verkeren in vergelijkbare omstandigheden.

Volgens mij kom je altijd uit op clusters van universiteiten met vergelijkbare kenmerken, nooit op volledig unieke instellingen.

Wel behoren we met de Rijksuniversiteit Groningen tot een goed cluster, een goede categorie, of tot enkele goede categorieën. Zo horen we bij de club van hele grote universiteiten op deze wereld, zowel qua studentenaantallen, als qua onderzoeksbudget. Niet iedereen is zich daarvan bewust. En we zitten in de categorie van hele degelijke universiteiten. Al komt het woord degelijk nogal oubollig over en ken ik mensen die zeggen dat je imago wat dynamischer zou moeten zijn. Toch vertel ik andere mensen graag dat studenten hier een degelijke en goede opleiding krijgen.

Onze universiteit heeft met flesjes cola gemeen dat ze een goede en herkenbare huisstijl, met een goed en herkenbaar logo nodig heeft. Ik dat opzicht voel ik me aangetrokken tot met die bijzondere categorie Britse en Amerikaanse universiteiten die net als wij een wapen in hun beeldmerk dragen. Wij voeren ons wapen al sinds 1615, toen het door de Staten van Stad en Lande, nu de provincie Groningen, werd vastgesteld. En dat handhaven we natuurlijk in de nieuwe huisstijl, die we per 1 september hebben ingevoerd. Het wapen bindt ons aan Stad en Ommelanden, en aan onze lange geschiedenis. Geen flesje cola kan daar aan tippen.

► TEKST
EDZARD KROL
► FOTO'S
ELMER SPAARGAREN

VARIA

Lontar: vervolg

In zijn column 'Zwarts op wit' in de vorige *Broerstraat 5* van juli 2007 vertelde rector Frans Zwarts over zijn ontmoeting met Cokorda Dandin, de vorst van Sidemen op het eiland Bali. Het gesprek kwam op verloren gegane 'lontar', heilige hindoeïstische boeken die op palmbladeren zijn geschreven. Veel zijn verdwenen, ook doordat Nederlanders ze tijdens de koloniale tijd hebben meegenomen (verkregen door schenking, aankoop, maar mogelijk ook roof). Balinese priesters willen de lontar graag terug, ook omdat ze soms geen kopie meer hebben. Zwarts deed daarom in de *Broerstraat 5* de oproep aan mensen die meer over lontar wisten om zich bij hem te melden. Dat leverde vele reacties op. Uit het hele land kreeg hij e-mails en ook in de media, waaronder *Trouw*, werd erover gesproken. Waarschijnlijk zijn er nog geen lontar geretourneerd, maar de oproep heeft wel geleid tot een bezinning op de vraag hoe men moet omgaan met het culturele erfgoed uit andere landen.

Foto: Kees Hulzen

RUG-alumna Lydia Pomp (1982) onderzocht voor haar afstudeeronderzoek voor sociologie een netwerkmodel dat de herhalingskans op misdrijven bij tbs'ers moet helpen inschatten. Ze combineerde theorie en praktijk door patiënten uit de Van Mesdagkliniek in Groningen en hun relaties te interviewen, en deze als casussen in haar scriptie te verwerken. Het leverde haar in juni 2007 de prof.dr. Gadourescriptieprijs op.

Netwerken in de TBS-kliniek

De keuze voor haar scriptieonderwerp kwam niet uit de lucht vallen. Voor haar eerdere studie Sociaal Pedagogische Hulpverlening liep Pomp een jaar stage bij de Van Mesdagkliniek. 'Daarom kon ik voor mijn sociologiescriptie ook echte casussen gebruiken. Ik had al ervaring met de doelgroep.' In de omgang met tbs-patiënten heeft Pomp nooit echte problemen ondervonden. Maar met de gepleegde delicten zelf had ze soms wel moeite. 'Ik sprak eens een patiënt die vanwege een relatieconflict zijn vrouw had vermoord. Omdat hij vervolgens niet wist wat hij met de baby aan moest, bracht hij deze ook om. Hier had hij geen enkele reden voor. Zo'n delict raakt me daardoor meer dan anders.'

Blond haar, blauwe ogen

In het netwerkmodel waar Pomp op afstudeerde en dat ze inmiddels bij het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie als promotieonderzoek aan het uitbreiden is, wordt de situatie voorafgaand aan het delict met de huidige situatie vergeleken. 'Wij brengen wederzijdse verwachtingen van patiënten en hun relaties in kaart. Daarbij kijken we naar alle risicofactoren die kunnen leiden tot een recidive, zoals financiële problemen of drugsgebruik van vrienden. En bij iemand die kinderen heeft misbruikt, onderzoek je bijvoorbeeld of deze persoon weer contacten heeft gelegd met mensen die jonge kinderen hebben.'

Pomp noemt als voorbeeld een patiënt die een gewelddadige relatie had gehad met zijn stiefdochter. Het meisje gaf hem een gevoel van affectie en macht. Toen de stiefdochter er vandoor ging, voelde de man zich gefrustreerd en ging op zoek naar andere meisjes met, net als zijn stiefdochter, blond haar en blauwe ogen. Deze trok hij van de fiets en

verkrachtte hij. Dit gaf hem een vergelijkbaar gevoel van affectie en macht. Pomp en collega's onderzochten via gesprekken en rapporten zijn huidige situatie. Hieruit bleek dat de man in de kliniek veel contact zocht met een behandelaar. Deze vrouw, met blond haar en blauwe ogen, voelde zich door hem gemanipuleerd. De man, op zijn beurt, gaf aan veel affectie voor de therapeute te voelen en zag haar als een van zijn belangrijkste contacten, ook als hij vrij zou komen. Pomp: 'Dan zien wij dus: hé, deze man vertoont eenzelfde patroon als eerder. Zo iemand laat zien dat hij nog niet uitbehandeld is.'

Nieuwe informatie

Tijdens de netwerkgesprekken komt regelmatig nieuwe informatie naar voren. Zo blijkt ruim 20 procent van de naaste familieleden of relaties het delict van de patiënt niet volledig te kunnen benoemen. Sommige 'goede' vrienden of familieleden geven aan geen contact meer met de patiënt te willen. En in gesprekken met partners komt soms naar voren dat ze de ernst van een delict of de noodzaak van iemands medicijngebruik onderschatten. De kliniek kan met deze informatie aan de slag om de patiënt en zijn relaties beter voor te bereiden op een eventuele terugkeer naar de samenleving.

Pomp: 'Over verlaagde recidivecijfers kan ik niks vertellen. Het onderzoek staat nog in de kinderschoenen. Maar deze manier van werken heeft perspectief. Al is het maar vanwege de nieuwe informatie die via de netwerkgesprekken naar voren komt.'

► TEKST JONNA BRENNINKMEIJER

► FOTO REYER BOXEM

Bejaarde stamcellen

De benen worden strammer, het geheugen gaat achteruit en opeens kijk je naar Omroep MAX: het betekent dat je ouder wordt. Daar valt niets aan te doen. Maar waarom worden we oud? Stamcelonderzoeker en hoogleraar Celbiologie Gerald de Haan probeert deze vraag te beantwoorden. Onlangs kreeg hij van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) een Vici-beurs toegekend van 1,25 miljoen euro voor zijn onderzoek.

► TEKST EDWIN VAN LACUM

► FOTO IVAR PEL

Veroudering is misschien de prijs die je betaalt voor een redelijk tumorvrij leven

Op het terrein van de medische faculteit, waar Gerald de Haan (42) werkzaam is, zijn bouwvakkers druk bezig met een nieuw onderwijsgebouw en het centrale dierenlaboratorium. Volgens De Haan verandert niet alleen de buitenkant van de faculteit, maar wordt er ook hard gewerkt aan de identiteit. 'De afgelopen tien jaar is er erg veel geïnvesteerd in onderzoek. Daardoor is de researchmentaliteit veel beter geworden. Onderzoekers kunnen hier in Groningen doen wat ze willen. Er is ontzettend weinig gedoe. Het is een heel stimulerende omgeving.'

Sfinx

En in deze omgeving doet De Haan onderzoek naar veroudering. 'Veroudering is heel intrigerend. Het is een van de grote gebieden waar we niets van afweten. Er zijn meer theorieën dan harde bewijzen.' Een van die theorieën is dat we ouder worden door een opeenstapeling van beschadigingen in het DNA (mutaties). Op een gegeven moment zijn er zoveel mutaties opgetreden dat grote aantallen cellen kapot gaan. En zo raakt ons lichaam in verval – als een Egyptische sfinx die door zandstormen langzaam erodeert. Maar het ophopen van mutaties speelt waarschijnlijk niet de enige rol in het verouderingsdrama, denkt De Haan. Volgens hem is ook de regulering van de activiteit en inactiviteit van genen van grote invloed op het ouderdomsproces.

Tijd om de bloedvormende stamcel erbij te halen, het onderzoeksobject waar de De Haan al vanaf zijn promotieonderzoek mee bezig is. Rode bloedcellen vervoeren zuurstof in ons lichaam. Na verloop van tijd gaan deze cellen kapot en moeten ze vervangen worden. Rode bloedcellen kunnen echter zelf geen nieuwe cellen maken. Daarvoor zijn stamcellen nodig, speciale cellen die zich steeds opnieuw kunnen delen zodat er nieuwe cellen ontstaan. 'Bloedvormende stamcellen lenen zich heel goed voor onderzoek. Ze komen namelijk veel voor in het beenmerg en je kunt ze makkelijk verkrijgen en transplanteren.'

Bejaard

'Stamcellen moeten zichzelf kunnen vernieuwen. Dat is eigenlijk de definitie van een stamcel. Maar ook zij kunnen dat blijkbaar niet eeuwig. Naarmate je ouder wordt, zijn je stamcellen steeds minder in staat zich te vernieuwen: de regeneratiecapaciteit neemt af. Daardoor wordt ook de bloedcelvorming minder. Intuïtief denk je: ja, alles wordt slechter als je ouder wordt, dus ook deze cellen. Maar waarom dat zo is, oftewel, wat voor biologisch nut dat heeft, is nog volstrekt onduidelijk.' De Haan wil daarom de genen opsporen waarin de veroudering van stamcellen voorgeprogrammeerd is. Zo hoopt hij erachter te komen waarom onze stamcellen bejaard raken en hoe we verouderen.

De Haan vermoedt dat behalve het genenpakket nog een andere factor van belang is bij veroudering. Binnen cellen bestaan regulatiemechanismen die ervoor zorgen dat genen 'aan' of 'uit' gaan staan. Dat gaat als volgt: bepaalde stukken DNA zijn heel compact opgevouwen, waardoor de genen op dat stuk DNA niet 'afgelezen' kunnen worden en dus ook geen boodschap kunnen geven tot bepaalde acties. Genen op DNA dat niet compact is, kunnen wel afgelezen worden en spelen daardoor een actieve rol. Voor een cel is het van groot belang dat de juiste stukken DNA compact zijn: je wilt immers niet dat de verkeerde genen actief worden.

Toch komt het voor dat na een celdeling per ongeluk het patroon van compactheid van het DNA bij de dochtercellen niet hetzelfde is als bij de moedercel. Er moeten dan wel zaken mislopen. Wellicht verklaart dit waardoor stamcellen na verloop van tijd zich minder goed kunnen delen. Recent onderzoek van De Haan suggereert dat dit mechanisme inderdaad een rol speelt. 'Dit soort regulatiemechanismen zijn erg belangrijk. En wellicht kunnen we ooit bij "bejaarde" of anderszins haperende cellen weer de juiste stukken DNA compact of niet-compact maken. Dat we ze als het ware gaan reprogrammeren.'

Vrij spel

De Haan benadrukt echter dat we erg voorzichtig moeten zijn als we gaan proberen verouderingsmechanismen te manipuleren. 'Er zijn sterke aanwijzingen dat de beperkte regeneratiecapaciteit van stamcellen een tumoronderdrukkende functie heeft. Wellicht krijgen mensen daardoor relatief weinig tumoren. Veroudering is misschien de prijs die je betaalt voor een redelijk tumorvrij leven. Dus als genen die ervoor zorgen dat stamcellen zich gaan delen te veel vrij spel zouden krijgen, dan heb je een grote kans dat dit delingsproces ontspoot en er kanker ontstaat.'

Ondanks zijn onderzoek is De Haan niet op zoek naar de steen der wijzen: het geheim van de eeuwige jeugd. 'Ik ben niet geïnteresseerd in levensduurverlenging. Ik ben meer geïnteresseerd in het algemene proces. Ons onderzoek is in de aard fundamenteel. Het is ook niet goed voor het onderzoek als je alleen maar een therapie wilt ontwikkelen. Je kunt beter fundamenteel onderzoek doen en ondertussen openstaan voor toepassingen. Wie weet kan op die manier kennis over veroudering toch uiteindelijk ertoe leiden dat we langer gaan leven.'

Volgens de zelf nog jonge De Haan wordt het verouderingsonderzoek al maar boeiender. 'De ontwikkelingen in het genoomonderzoek gaan enorm snel. We kunnen nu dingen meten waar we vijf jaar geleden nog niet eens het bestaan van wisten. Zo hebben we onlangs de activiteit gemeten van 47.000 genen in honderd verschillende DNA-monsters. In die gigantische berg informatie hopen we patronen te ontdekken. Daar is erg veel rekenkracht voor nodig en die is er tegenwoordig. Maar eigenlijk heb ik nog steeds dezelfde vragen als in het begin van mijn loopbaan.' Het interview is afgelopen. De Haan moet snel het lab in om een experiment uit te voeren. Een hoogleraar die nog in het lab staat? 'Ik geef toe dat ik daar niet vaak meer sta, maar ik moet voor iemand invallen. Vandaar.'

Barend Sijmons (1853-1935)

Historica Inge de Wilde schreef een biografie over Barend Sijmons (1853-1935), de eerste hoogleraar in een 'moderne taal' in Nederland. Sijmons werd in 1881 hoogleraar Duits in Groningen en bleef ruim 40 jaar aan de universiteit verbonden. Een van de langst zittende hoogleraren, zo niet de langstzittende. Groningen vervulde een pioniersfunctie in de ontwikkeling van de studie in Frans, Duits en Engels en Sijmons heeft daarin een belangrijke bijdrage geleverd. Landelijk werd hij bekend als voorzitter van de Onderwijsraad. Deze korte biografie is de eerste van een serie over prominente Groningse hoogleraren. *Werk maakt het bestaan draaglijk. Barend Sijmons (1853-1935)*, door dr. Inge de Wilde, Uitgeverij Barkhuis, Eelde, € 12,50, info@barkhuis.nl

Gentse leerstoel voor Douwe Draaisma

Aan Douwe Draaisma (1953) is dit academische jaar de George Sarton Leerstoel op het gebied van de Geschiedenis van de Wetenschappen aan de Universiteit Gent toegekend. Draaisma is hoogleraar theorie en geschiedenis van de psychologie aan de RUG. Hij schreef verschillende populair-wetenschappelijke boeken, zoals *De metaforenmachine. Een geschiedenis van het geheugen* en *Waarom het leven sneller gaat als je ouder wordt. Over het autobiografische geheugen*, bekroond met de J. Greshoffprijs, de Eureka-prijs, de Jan Hanlo-prijs en de NIP-Van Gorcum-media-prijs. Beide zijn in vele talen vertaald. Voor zijn onderzoek naar de geschiedenis van de psychologie ontving hij de Heymansprijs van het Nederlands Instituut voor Psychologen. Vorig jaar verscheen van zijn hand *Ontregelde geesten. Ziektegeschiedenissen*, bij zijn huisuitgever, de Historische Uitgeverij te Groningen. Bij diezelfde uitgever verschijnt begin 2008 *De heimweefabriek*, ter gelegenheid van de Nederlandse Boekenweek. www.douwedraaisma.nl

Foto Ron Tetteroo

Chris Zegers (36)

- zanger/acteur/presentator reis-programma;
- studeerde economie van 1989 tot 1995;
- speciale plek: garage Schlecht aan de Sledemenerstraat 28
- www.chriszegers.nl

Sledemenerstraat

Groningen. Universiteit. Maar ook talloze straten, huizen, bruggen, pleinen met herinneringen daaraan vast. Bekende oud-RUG-studenten vertellen over hun speciale plek.

Ain Wondre Stad

'In de Sledemenerstraat, achter mijn studenten-huis, zat een van de leukste garages die ik ken. Peter Schlecht. Zo'n hele kleine garage met liefde voor oude auto's, vooral voor Peugeots. Peter en Jan, de monteur, hadden goeie zwarte handen. Ik ging er vaak heen om over auto's te ouwehoeren, soms nam ik een flesje jenever mee.

Tegen het eind van mijn studie had ik genoeg gespaard om een auto te kopen. Een Kevertje voor zeventienhonderd gulden. Bij mij om de hoek stond hij, met een briefje "te koop" erop. Lichtblauw metallic. Uit 1972. Ik weet nog van wie ik hem kocht. En het kenteken weet ik ook nog: 76-26-ZR. Het was een oud barrel dat ik natuurlijk meenam naar Peter. Of hij er nog wat van kon maken? Hij glimlachte: Wat heb je nou gekocht?

Ik kreeg pech met de Kever op de Veluwe. Ik ben zelf niet zo technisch, maar ik geloof dat de ANWB het over een kapotte motorkabel of versnellingskabel had. Peter bood aan de auto in zijn loods op het platteland te stallen. En daar staat hij nog steeds. Ik heb hem twaalf jaar niet meer gezien. Ik rijd nu 's winters in een Eend en 's zomers in een veertig jaar oude Porsche.

Om de twee jaar krijg ik een telefoontje van Peters dochter dat het weer tijd wordt stallingskosten te betalen. En of ik die oude Kever niet eens weg zal gooien. Maar ik kan er geen afstand van doen. Het is mijn eerste auto. Er komt een dag, dan laat ik hem restaureren. Of ik breng hem persoonlijk naar het autokerkhof.'

► TEKST ELLIS ELLENBROEK

► FOTO MICHEL DE GROOT

Een ongeneeslijk groen-wit hart

Aan twaalf jaar dug-out van FC Groningen hield ze een ongeneeslijk groenwit hart over. Toch stapt RUG-alumna Gekie Meins over naar FC Twente. Gesprek met de enige vrouwelijk clubarts in de Nederlandse eredivisie.

Haar Groningse neefjes stonden niet te klappen bij haar transfer. En Gekie Meins deed het ook zeker niet zomaar. 'De definitieve beslissing heb ik op de laatste wedstrijddag van het vorige seizoen genomen, tegen Utrecht, thuis.' Gekie Meins hoorde bij FC Groningen, de club die ze twaalf jaar diende. Iedereen kende de sportarts, zij kende iedereen. Toch zit Meins (50) sinds kort niet meer in de Euroborg. Het Arke Stadion van FC Twente combineert beter met haar andere baan als orthopedisch chirurg in Almelo. Het scheelt haar duizenden autokilometers per jaar.

Meisje

De eerste – en momenteel weer enige – vrouwelijke arts bij een Nederlandse eredivisieclub stond als meisje met haar vader elk weekend langs de lijn van het eerste van Bellingwolde. Jaren later greep ze haar kans en belandde in de profvoetbalwereld. Meins was na een ALO-opleiding medicijnen gaan studeren aan de RUG en liep haar co-schappen in Enschede. Ze leerde er Pieter Vierhout kennen. De toenmalige clubarts van FC Twente nam haar op als stadionarts in de medische staf en bezorgde haar later een plekje bij FC Groningen, toen haar opleiding in Groningen verder ging en uiteindelijk uitmondde in een baan als orthopedisch chirurg bij het UMCG. Meins bleek een populaire clubdokter. Jan van Dijk, destijds FC-trainer, stak zijn enthousiasme over haar niet onder stoelen of banken en het duurde niet lang of Meins was hoofdclubarts bij Groningen.

In 2001 leek het erop dat ze zou vertrekken bij de FC. Er was zelfs een feestelijke afscheidsbijeenkomst. Uit onvrede over de sfeer binnen het UMCG hadden vijf van de acht orthopeden, waaronder Meins, hun baan opgezegd. Zij ging naar het Almeloze Twenteborgziekenhuis. Maar van het verlaten van FC Groningen kwam het niet. 'Ze konden geen opvolger vinden. Ik had iemand gevraagd, maar die had kleine kinderen en wou alleen door de week. We spraken af dat ik de wedstrijden en trainingskampen zou blijven doen.'

Zes jaar later zegt Meins de club van haar hart nu echt gedag. Ze zwicht voor het steeds dringender wordende verzoek van Twentetrainer Fred Rutten. 'Wat eerst heette: mogen we eens praten over het medisch beleid, werd als snel: Gekie Meins moet komen.' Om haar bevoegdheid en deskundigheid, denkt Meins, die in 1995 in Utrecht promoveerde op voorste-kruisbandletsels. 'De arts die ze hadden, was minder betrokken. Hij wou bijvoorbeeld liever niet mee naar uitwedstrijden.' Ze lacht: 'Door mij moet wel steeds een andere arts opstappen. Maar ik kan je vertellen: Het is een heerlijk gevoel dat ze me zo graag willen.'

Morningafterpil

Ze zit vol smakelijke anekdotes. Een clubarts blijkt ook psycholoog en huisarts. 'Ik heb van alles meegemaakt. Van verkoudheden tot relatieproblemen en jongens die met zichzelf in de knoop zaten. Ze vroegen me om raad bij zieke kinderen. Een keer kwam een Groningenspelers op

Gekie Meins

zaterdagmorgen bij de training naar me toe. Hij wou me onder vier ogen spreken. Vroeg hij om de morningafterpil. Het was de vorige avond misgegaan met zijn vriendin. Die jongens een beetje aandacht geven, dat is topsport. Als ik in het weekend op de club kwam en al had gehoord dat iemands enkelletsel bijna was genezen, dan wilde de speler het toch nog aan mij persoonlijk laten zien.'

Doc, doccie of doctora werd ze genoemd, haast liefkozend. En niemand die het erg vond, een vrouw in de kleedkamer. 'Ik loop er ook als dokter, niet als vrouw. En blijkbaar kan ik goed overweg met mannen. De orthopedenwereld is ook een mannenwereld. Mannen zijn lekker direct. Vrouwen kunnen zo zeuren.'

Gouden tijden

Europees voetbal, een prachtig nieuw stadion, spraakmakende spelers, een succesvolle trainer. FC Groningen beleeft gouden tijden. Het maakt het afscheid niet makkelijker. Maar Twente lijkt ergens op Groningen, vindt Meins: 'Een trouwe maar kritische aanhang, goed gestructureerd en financieel gezond.' Fred Rutten en Ron Jans zijn volgens haar uit het zelfde trainershout gesneden. 'Die indruk heb ik. Ron Jans doet normaal. Als er een keer iets slecht gaat, dan is het ook slecht. Zijn collega's hebben het wel eens hoog in de bol. Ze geven heel de wereld de schuld, maar niet zichzelf. Jans realiseert zich dat er meer is op de wereld dan een verliespartij.' Ook voor de dokter is dat fijn: 'Bij clubs al Ajax of PSV eist de trainer dat een speler voor een second opinion naar het buitenland gaat. Dat mag jij als dokter dan regelen.'

Nog steeds krijg ik e-mailtjes waarin gevraagd wordt of mijn scriptie nu eindelijk af is. 'Of moet ik je nog succes wensen met de laatste loodjes?' vragen vrienden.

Nee hoor, bedankt. Het heeft me ruim negen maanden van mijn jonge leven gekost, ik ben een zomer binnengebleven en mijn eerste grijze haren heb ik inmiddels ontdekt, maar de scriptie is af. Sterker nog: dankzij meerdere nachtelijke marathonsessies heb ik op het nippertje de deadline gehaald om nog als een van de laatste studenten in Nederland doctorandus te worden.

Ik word een van de laatste der doctorandussen, een uitstervend ras. Het leek me altijd leuk om nog doctorandus te worden, maar nu ik eindelijk weer de tijd heb om rustig na te denken begin ik me af te vragen waarom ik het afgelopen jaar zo'n haast had. Want hoe handig is het eigenlijk om doctorandus te worden, terwijl de rest van de wereld over 'masters' of 'bachelors' spreekt? Wat moet je met een titel die afgeschafte wordt op het moment dat je hem behaalt?

Mijn carrière is nog niet eens begonnen en ik ben al verouderd. Ik stel me voor hoe ik de rest van mijn loopbaan aan sceptische toehoorders moet uitleggen wat mijn titel ook al weer betekent, net als al die ooms en tantes die naar de MULO zijn geweest, of de meisjes-HBS, daar heb ik me ook nooit veel bij kunnen voorstellen.

Eigenlijk zou ik met terugwerkende kracht korting moeten vragen voor betaald collegegeld. Maar goed, ik ben allang blij dat mijn studietijd na zes jaar definitief is afgelopen. Ook al ontvang ik dan nu geen geld meer van de IBG, heb ik mijn OV-jaarkaart moeten inleveren, koop ik tegenwoordig van die peperdure blauwe strippenkaarten en voel ik me op feestjes van vrienden die nog wel in Groningen studeren net een bejaarde.

Roger Cohen

► TEKST ELLIS ELLENBROEK

► FOTO'S JAN KANNINK

Mediahype of niet?

Van het braafste jongetje van de klas tot hét voorbeeld van de huidige graaicultuur. 'Ongelooflijk', noemde onderwijsminister Plasterk de salarisverhogingen bij het bestuur van de RUG. Maar minstens zo ongelooflijk was de op hol geslagen berichtgeving over de zogenaamde 'grootverdieners van Groningen'. Een mediahype kon je het nog net niet noemen volgens Wubby Luyendijk (1965), tijdelijk docent journalistiek aan de RUG en redacteur van het *NRC Handelsblad*, 'maar het bredere perspectief liet in de media wel érg lang op zich wachten.'

Begin mei werd bekend dat de salarissen van het RUG bestuur met ingang van dit kalenderjaar zijn gestegen met dertig procent. Een flinke salarisverhoging dus, maar niet zonder reden. De beloning in Groningen bleef al jaren ver achter bij die van andere universiteiten. Met het oog op de toekomst werd besloten dit enorme gat te verkleinen. Het is immers moeilijker een opvolger

te vinden als de beloning voor de functie zo ontzettend veel afwijkt van wat elders in het land wordt verdiend.

Balkenende-norm

Een begrijpelijk besluit op een verkeerd moment, bleek al snel. Luyendijk: 'In het regeerakkoord was net een passage opgenomen over de Balkenende-norm: bestuur-

Wubby Luyendijk

ders in de publieke sector mogen niet meer verdienen dan de premier. De forse salarisverhoging in Groningen was duidelijk tegen het zere been van minister Plasterk. Ook al ging het duidelijk om een inhaalslag. In deze tijd van concurrentie zou een universiteit wel gek zijn om haar bestuurders veel minder te betalen dan de bestuurders bij de concurrent.'

Desondanks kwam al die aandacht voor Groningen niet onverwacht, vindt Luyendijk: 'Het is begrijpelijk dat minister Plasterk de salarisverhoging van het universiteitsbestuur aangreep om het standpunt van het kabinet scherp te stellen. Het was tenslotte de eerste situatie die zich voordeed.' Wat haar wel verbaast is dat het onderwerp de afgelopen maanden zo buitenproportioneel is opgeblazen. 'Een jaar geleden had de Algemene Onderwijsbond (AOB) al een overzicht gemaakt van de salarissen van universiteitsbestuurders in 2005. Daaruit bleek dat Groningen met de laagste salarissen van iedereen toch een beetje het braafste jongetje van de klas was. Die gegevens waren gewoon beschikbaar, maar daar hoorde je vrijwel niemand over.'

Nieuwe politieke realiteit

Dat het bericht zo ontzettend veel aandacht kreeg, had mede te maken met de tijd waarin het naar buiten kwam, denkt Luyendijk: 'Het kabinet had vanwege de luistercampagne zijn plannen nog niet gepresenteerd, waardoor er relatief weinig politiek binnenlands nieuws was. En het was meivakantie. Schoolvakanties zijn vaak nieuwsluwe periodes, omdat veel instanties en bedrijven dan gesloten zijn. Alles wat een politicus op zo'n moment zegt, wordt gebruikt als een nieuwe politieke realiteit. Niet alleen het bericht zelf is nieuws, maar ook het gegeven dat iemand naar aanleiding daarvan een onderzoek wil instellen of een Kamervraag gaat stellen ook. Alles is ineens nieuwswaardig, terwijl het onderwerp zelf misschien helemaal niet zo opwindend is.'

Hoe opgeblazen, overdreven en uit de context gerukt de berichtgeving misschien ook was, wetenschappelijk gezien kun je niet spreken van een mediahype, vindt Luyendijk. Ze haalt hiervoor de definitie aan van Peter Vasterman, hoofddocent journalistiek aan de Universiteit van Amsterdam, die is gepromoveerd op dit onderwerp: 'Een mediahype is een mediabrede, snel piekende nieuwsgolf die één gebeurtenis als startpunt heeft en die voor het grootste deel het gevolg is van zichzelf versterkende processen binnen de nieuwsproductie.'

Onder het gemiddelde

Mediahype of niet, feit blijft dat bij veel mensen het beeld is blijven hangen van een exorbitant hoog betaald universiteitsbestuur. Ook nu de AOB op 7 september opnieuw een lijst heeft gepubliceerd in *Het Onderwijsblad* met daarin de salarissen van bestuurders in 2006. Opnieuw staat Groningen helemaal onderaan. Zelfs met de loonsverhoging van dertig procent in 2007, haalt bestuursvoorzitter Simon Kuipers nét de Balkenende-norm: 171 duizend euro inclusief pensioenbijdrage. Nog altijd flink onder het gemiddelde universitaire bestuurssalaris. Maar volgens Luyendijk is er weinig te doen aan een beeld dat de buitenwereld heeft.

'Die gegevens waren gewoon beschikbaar, maar daar hoorde je vrijwel niemand over.'

De enorme aandacht in de media zorgt ook voor een discussie binnen de universiteit zelf, merkt Luyendijk. 'Wat vinden wij nou behoorlijk aan salarissen, mogen wij van iemand vragen er in salaris op achteruit te gaan als hij topbestuurder wordt, wat moet het bestuur daar wel en niet voor doen en hoe verhoudt zich dat tot andere universiteiten? Allemaal vragen die opnieuw worden gesteld. Zo bepaal je met zijn allen opnieuw wat belangrijk is en waar precies de grens ligt. En dat kan natuurlijk nooit kwaad.'

Kritische journalisten

Wat rest is een positieve benadering van de situatie. Zorgen dat de universiteit zelf journalisten opleidt die wél het brede perspectief voor ogen houden, bijvoorbeeld. Luyendijk: 'Ik vind het belangrijk dat studenten een kritische houding aannemen bij alles wat ze opschrijven. Vooral kritische vragen blijven stellen. Waarom wil ik dit weten, waarom is dit interessant en wat verandert dat aan de (politieke) situatie? Kwaliteitsmedia onderscheiden zich van al die andere media door dit soort vragen te blijven stellen. Zonder zich te laten meeslepen door zo'n doorlopende nieuwsssoap...'

➤ TEKST MARIJE SIETSMAN

➤ CARTOON TJEERD ROYAARDS

Student bedrijfskunde Joost Sterenborg voerde tijdens zijn stage een marktverkenning uit voor het Groningse biotech-bedrijf Bioclear. Het resultaat: zakelijk succes én een prijs voor de beste stage.

Stagiair zorgt voor stro

Via via kwamen ze met elkaar in contact. De ondernemer werd gevraagd of hij behoefte had aan een topstagiair, de student kreeg op de universiteit een folder in handen gedrukt over een stageproject voor getalenteerde studenten. De bemiddeling werkte. 'Bij het eerste gesprek ontdekten we dat we op dezelfde middelbare school hadden gezeten', vertelt stagiair Joost Sterenborg. Begeleider Sytze Keuning: 'Volgens mij hadden we er allebei al snel vertrouwen in. Of niet, Joost?'

Het werd een succes: Voor hun samenwerking wonnen 'gezel' Sterenborg en 'meester' Keuning de hoofdprijs van het Talentproject 2007. Een half jaar lang werkte de student bedrijfskunde aan een marktverkenning voor Bioclear, het biotech-bedrijf dat Keuning overigens in 1988, als prille chemicus, zelf is begonnen met steun van de RUG. Sterenborg ontdekte dat Bioclear kansen liet liggen op de markt voor duurzame energie. 'Een succesvol en vernieuwend stageproject, in goede samenwerking tussen meester en gezel,' oordeelde de jury van het Talentproject. Voor de meester leverde het 2.500 euro op, voor de gezel 1.000.

In het Noorden blijven

Talentvolle studenten van RUG en HBO voor het Noorden behouden en het MKB in de noordelijke provincies in contact brengen met talentvolle studenten, dat is de bedoeling van het Talentproject. Sterenborg: 'Ik wilde zelf graag in het Noorden blijven, dus voor mij was die extra motivatie niet zo nodig. Maar het is natuurlijk wel zo: veel studenten bedrijfskunde en economie gaan direct na hun studie bij grote bedrijven in het Westen werken.' Keuning: 'Het is dat ik benaderd werd door het Talentproject, anders was ik niet op het idee gekomen een student bedrijfskunde aan te nemen als stagiair. Ook andere kleinere ondernemers zullen daar waarschijnlijk niet zo gauw aan denken. Terwijl het wel degelijk toegevoegde waarde kan hebben. Dat blijkt wel.'

Toen hij er aan zijn stage begon, wist Sterenborg vrijwel niets over de 'core business'

van Bioclear, de duurzame reiniging van grond, water en lucht. 'Ik wist er ongeveer evenveel over als de gemiddelde student bedrijfskunde, denk ik. Niets. Haha!' Keuning: 'Aanvankelijk was er wel een kloof hoor, tussen Joost en ons bedrijf. Zeker ook omdat Joost, eh, hoe zal ik het eens zeggen? Omdat hij nogal een eigenwijs mannetje leek te zijn.' Maar juist het feit dat de gezel een buitenstaander was, bleek zeer nuttig. Keuning: 'Wij zijn hier allemaal ontzettende techneuten. Als

wij aan een nieuw project beginnen, hebben we al snel de neiging op de details te duiken, omdat we die zo interessant vinden. Joost stond er verder vanaf en hield het uiteindelijke doel beter in het oog.' En dat was precies de bedoeling van het Talentproject: een gezel is geen reguliere stagiair die een nauwkeurig omschreven klus uitvoert, maar een zelfstandig opererende student, die zijn meester zélf iets te bieden heeft.

omversnelling

Energie uit biomassa

De vraag die Sterenborg tijdens zijn stage moest zien te beantwoorden, luidde: kan de kennis van Bioclear nuttig zijn in de wereld van de duurzame energie? Keuning: 'We hadden wel een donkerbruin vermoeden dat de energiesector behoefte had aan onze kennis over, bijvoorbeeld, vergisting. Maar zeker weten deden we het niet.' Sterenborg bracht het in kaart. 'Vooral bedrijven die veel afval produceren bleken geïnteresseerd', legt

hij uit. 'De Suikerunie bijvoorbeeld, maar ook de aardappelzetmeelindustrie en een kippen-slachterij. Uit de biomassa die daar overblijft na het productieproces kan energie worden gewonnen. Als je maar weet hoe dat moet. En dat weet Bioclear.' Vanaf het moment dat de gezelschap stage afrondde, kwamen bij Bioclear dingen in een stroomversnelling. Keuning: 'Inmiddels werken er binnen ons bedrijf vier mensen parttime aan opdrachten op het gebied van duurzame energie.'

'Aanvankelijk was er wel een kloof hoor, tussen Joost en ons bedrijf'

Voor Sterenborg was de stage bij Bioclear het laatste onderdeel van zijn studie. Inmiddels werkt hij als consultant bij organisatieadviesbureau Pentascope. Hij maakt er deel uit van het team dat zich met de energiebranche bezighoudt. Grijpt hij veel terug op wat hij bij Bioclear heeft geleerd? 'Het is lastig héél concrete dingen aan te wijzen. Maar ik heb natuurlijk het een en ander over de energiemarkt geleerd. En ik ben veel met Sytze meegegaan naar besprekingen en netwerkbijeenkomsten. Daar heb ik gezien hoe belangrijk een netwerk is voor een ondernemer.' Ondertussen is Keuning in overleg met de organisatie van het Talentenproject; hij wil graag een nieuwe stagiair binnenhalen. 'We doen steeds meer zaken in het buitenland. Er is vast een slimme student internationale bedrijfskunde of zo, die ons kan helpen die zaak verder op poten te krijgen.'

www.bioclear.nl
www.talentenproject.nl

➤ TEKST RALPH AARNOUT
➤ FOTO ELMER SPAARGAREN

Hoofd Alumnirelaties

Tienke Koning (1950) is sinds 1 september 2007 hoofd van de afdeling Alumnirelaties en Fondswerving en directeur van het Ubbo Emmius Fonds. Ze is alumna van de Rijksuniversiteit Groningen (sociologie en bedrijfskunde) en heeft diverse managementfuncties in het bedrijfsleven vervuld, o.a. bij Fokker, Reesink, Arcadis en laatstelijk als directeur van Sallcon te Deventer, een bedrijf voor arbeidsbemiddeling en arbeidsreïntegratie. Als bestuurslid was ze al lange tijd betrokken bij het Ubbo Emmius Fonds en het Eric Bleumink Fonds. Tienke Koning volgt Geert Sanders op, die met pensioen gaat.

Taboeverhaal wint Afrikaanse prijs

De Ugandese alumna Monica Arac de Nyeko (1979) heeft de Afrikaanse literaire Caine Prize gewonnen met haar verhaal 'Jambula Tree'. Het verhaal gaat over een liefdesrelatie tussen twee jonge meisjes in Uganda, waar homoseksualiteit verboden is. Aracs boek, dat door de jury geestig en ondeugend wordt genoemd, is een dappere poging om een notoir Afrikaans taboe te doorbreken. Monica komt uit Uganda en volgde met een beurs van het Eric Bleumink Fonds de opleiding Master of Humanitarian Action in Groningen.

www.rug.nl/alumni/Fondswerving/bleumink/MonicaArach

In 1958 was VERA geen poppodium voor alternatieve bandjes, zoals nu, maar een gereformeerde studentenvereniging waar de afdeling meisjesvereniging thee-middagen hield. Het was de tijd van de wederopbouw. De ontzuiling was nog niet begonnen, de hippietijd moest zich nog aandienen en studenten waren nog 'braaf en volgzaam'. Bijna 50 jaar later, eind januari 2007, komen 33 jaargenoten samen voor een reünie. Van de voor deze gelegenheid geschreven cv'tjes maakte een van de Veranen, emeritus hoogleraar interculturele pedagogiek Lotty Eldering (68), een interessante generatieanalyse die ze tijdens de reünie in een lezing uiteenzette.

Veranen uit 1958

Eldering, die van 1958 tot 1962 sociale geografie aan de RUG studeerde en in Amsterdam afstudeerde als cultureel antropoloog, analyseerde de cv's aan de hand van de levensthema's die de Veranen spontaan aankaartten. Werk was het meest voorkomende thema. Eldering: 'De meesten van ons zijn werk gaan doen waarvoor zij zijn opgeleid en dat zelfs vaak meer dan 30 jaar. Opvallend veel mensen zijn het onderwijs ingegaan. Van mbo, vwo, volwasseneneducatie tot wetenschappelijk onderwijs. Vier Veranen zijn hoogleraar geworden. Een tweede categorie beroepen ligt in de medische sector: huisarts, medisch specialist, tandarts.'

Voorspoedige carrières dus. Ook viel Eldering de creativiteit op die sommigen aanwendden door hun hobby's in hun beroep te integreren: Een docent Engels die zijn stem inzette als commentaarstem voor documentaires, een arts die leerde vliegen en bij de medische dienst van een vliegbasis ging werken, een tandarts die zijn affiniteit met acupunc-

tuur en homeopathie in zijn praktijk toepaste en een sociologe die yogadocente werd.

Hoogconjunctuur

De Veranen lijken hun carrières ingedeeld te hebben zoals ze dat zelf wilden. Een luxepositie die volgens Eldering voortkwam uit een tijd van hoogconjunctuur en bijna onbegrensde economische mogelijkheden. Of, in de woorden van een van de Veranen: 'Er was werk, waar je maar wilde werken.'

Onder de 33 reünisten waren acht vrouwen en die kozen allemaal voor een langdurige carrière naast hun gezin. Opvallend geëmancipeerd, vindt Eldering, voor een tijd waarin vrouwen veelal ophielden met werken na het krijgen van kinderen. Toch zijn bijna alle Veranen getrouwd of getrouwd geweest en zijn er behoorlijk veel kinderen uit deze huwelijken voortgekomen. Het gemiddelde kindertal ligt op 2,9. Volgens Eldering zegt dat iets over de normen en waarden van die jaren. 'In onze tijd was het nog niet gebruikelijk om

samen te gaan wonen. Er werd nog ouderwets getrouwd. Andere relatievormen zoals samenwonen of een lat-relatie werden pas later geaccepteerd, evenals het samenwonen met een partner van de eigen sekse.'

Religie

Hoewel de Veranen vanuit hun gereformeerde geloofsovertuiging bij Vera waren gegaan, laten maar weinig mensen zich over religie uit. Volgens Eldering is dit omdat mensen nu eenmaal makkelijker over hun werk praten dan over hun privéleven. Maar ook is levensbeschouwing in haar ogen iets dat vooral op latere leeftijd belangrijk wordt. 'Onze generatie ging werken, trouwen en

Henk Boonstra: liefde voor de medemens

Een van de Veranen met een ogenschijnlijk voorspoedige carrière is Henk Boonstra (67). Boonstra begon na zijn studie als zendelingarts in Zuid-Afrika en werd uiteindelijk hoogleraar gynaecologische oncologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen.

Boonstra: 'Het lijkt allemaal heel voorspoedig, maar zo ervoer ik het niet. Ik was 26 toen ik afstudeerde en met mijn vrouw en zoon naar de Zuid-Afrikaanse bushbush vertrok. Het eerste jaar wilde ik wel op mijn knieën terug. Al die ellende, die problemen waarvoor ik niet was opgeleid. Na Afrika had ik moeite om hier mijn draai weer te vinden. Ik ging chirurgie doen, een heel harde wereld. Ik miste mijn eigen toko. Ook het huisartsenwerk lag me niet. Iedereen verklaarde me voor gek toen ik mijn praktijk in Friesland opgaf om gynaecologie te gaan doen. Ik was 36, we hadden inmiddels zes kinderen, mijn vrouw werkte niet meer. We gingen er financieel enorm op achteruit.'

Geneeskunde moet uitgaan van liefde voor de medemens. Deze overtuiging voerde Boonstra naar Zuid-Afrika en deed hem later kiezen voor de specialisatie oncologie. Nog steeds reist hij met zijn vrouw regelmatig naar Afrika om gezondheidsprojecten op te zetten en naar Indonesië, waar ze zich inzetten voor een stichting en kindertehuis. Twee van zijn zes kinderen komen uit dit tehuis. 'In Afrika sloot ik zo'n 250 paar kinderogen per jaar... Dat was voor ons de reden om naast onze vier biologische kinderen nog twee kansarme kinderen te nemen.' Boonstra is dit jaar 41 jaar getrouwd. Hij heeft acht kleinkinderen. 'Waarvan één halfbloedje.'

Elleke Mebius: permanente zoektocht naar de creatieve weg

Iemand die haar loopbaan echt naar eigen hand zette, is Elleke Boschma-Mebius (68). Na haar kandidaats Nederlands aan de RUG was Mebius nog lang niet uitgestudeerd: Ze vertrok naar Amsterdam voor de kopstudie Theaterwetenschappen, volgde toneel- en voordrachtlessen, haalde het diploma Drama van de Theaterschool en liep voor haar doctoraal een jaar stage in Londen. Daar studeerde ze 'Drama en dans in het voortgezet onderwijs' en in de avonduren volgde ze danslessen. Mebius heeft altijd als docente Nederlands en drama in het middelbaar onderwijs gewerkt en mede door haar bijdrage is drama een eindexamenvak geworden op acht middelbare scholen in Nederland.

Mebius: 'In mijn loopbaan heb ik heel erg mijn eigen weg moeten zoeken. Ik werkte vier dagen per week en studeerde een dag. Ik moest alles zelf uitvinden. Maar ik kon deze creatieve weg gewoon niet laten.' Ze trouwde in 1971 met de bekende marionettenspeler Feike Boschma. 'Feike heeft mij altijd heel veel feedback gegeven in de kunstzinnige vorming. Ook de ontwikkeling om dingen te zoeken in beeld, in plaats van in taal, dank ik aan hem. We zijn altijd onafhankelijk van elkaar met ons eigen werk bezig geweest. Toen ik voor mijn opleiding naar Londen ging, waren we al getrouwd. Dat was moeilijk, ook financieel. Toch vond Feike dat ik dat moest doen.'

In tegenstelling tot veel van haar jaargenoten heeft Mebius geen kinderen gekregen. 'Dat was niet helemaal bewust, maar ik heb er ook nooit erg om getreurd. Het maakte dat we beiden veel tijd hadden voor onze eigen carrières en studies. Ik heb altijd alles kunnen doen wat ik wilde. En ik ben altijd heel onderzoekend bezig geweest. Éducation Permanente, ik kan het iedereen aanraden.'

kreeg kinderen. De eerste 20-25 jaar is iedereen druk bezig met het gezin. Pas later, zo boven de 70, gaan mensen meer nadenken over de betekenis van dat leven. Het is niet onwaarschijnlijk dat we over 10 tot 15 jaar meer over religie, zingeving en spiritualiteit in onze cv's zullen schrijven dan we nu gedaan hebben.'

De reünie van V.E.R.A. (Veri Et Recti Amici: Ware en oprechte vrienden) werd georganiseerd door Elleke Mebius, Regnerus Steensma en Douwe Klein.

► TEKST JONNA BRENNINKMEIJER

► FOTO'S FOTOALBUM VERA, CA. 1961/ARCHIEF

UNIVERSITEITSMUSEUM

Alumni Actief

Interessante lezingen, netwerken, kennisuitwisseling of gewoon gezelligheid: er zijn allerlei redenen om lid te worden van een alumnivereniging. Ook dit najaar staat er weer van alles op het programma.

Hieronder vindt u een korte selectie. Wilt u meer weten over de alumniactiviteiten en -verenigingen van de RUG? Of wilt u zelf een alumnivereniging opzetten? Kijk dan op www.rug.nl/alumni of e-mail naar alumni@bureau.rug.nl.

Antonius Deusing Alumnidag 2007

Op **zaterdag 3 november** viert de medische alumnivereniging Antonius Deusing haar tweede lustrum. In het UMCG is een alumnidag georganiseerd rond het thema 'Over vergiftiging van lichaam en geest'. Op het programma staan onder meer lezingen van prof.dr. D.R.A. Uges en prof.dr. W.J. Schudel over dit thema dat zeer actueel is. Ter feestelijke afsluiting is er een diner voor alumnileden en genodigden. Voor het programma en inschrijving: www.rug.nl/umcg/alumni.

JFV zoekt informatie voor Eeuwboek

De Juridische Faculteitsvereniging Groningen (JFV) zoekt contact met oud-bestuurders en -leden. In 2008 wil de vereniging een Eeuwboek uitbrengen ter gelegenheid van haar honderdjarig bestaan. Anekdoten, verhalen, weetjes, beeldmateriaal, het is allemaal welkom. De JFV hoopt te worden overspoeld met werkelijk alle informatie over de afgelopen honderd jaar. Weet u iets of bent u geïnteresseerd in het Eeuwboek? Schroom dan niet om contact op te nemen met jfv@jfvgroningen.nl onder vermelding van 'Eeuwboek'.

Lustrum Archigenes

In december 2007 bestaat T.M.F.V. Archigenes 5 jaar! Ook voor onze alumni-leden zijn er tijdens dit eerste lustrum verschillende activiteiten georganiseerd. Op **vrijdag 7 december** is er een groot openingsfeest en **zaterdag 8 december** een speciale alumnidag. Op vrijdag 14 december vindt het Lustrumcongres 'Orale implantologie' plaats met 's avonds een galadiner en gala. Meer informatie hierover vindt u op onze website www.archigenes.nl. Nog geen alumnus? Op de website vindt u ook informatie over het alumnilidmaatschap.

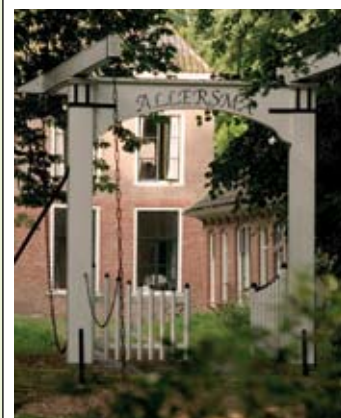
Nieuwe alumni-vereniging Geschiedenis

De opleiding Geschiedenis krijgt een eigen alumnivereniging. Op **zaterdag 24 november** vindt zowel de officiële oprichting als de eerste alumnidag plaats in Groningen. Informatie over het programma is te vinden op www.rug.nl/alumni > alumniverenigingen.

Word alumnus van de VIP!

De Studievereniging Psychologie Groningen, VIP, nodigt afgestudeerde psychologen uit alumnuslid te worden. De vereniging wil een netwerk van oud-studenten opbouwen, speciale activiteiten (zoals reünies) organiseren en hoopt dat alumni zich willen inzetten om bijvoorbeeld lezingen, voorlichting en/of workshops te geven. Het lidmaatschap is gratis. Wilt u alumnuslid worden van de VIP? Stuur dan een mail naar vip.gmw@rug.nl en de VIP neemt contact met u op.

Groninger Andragogen over Passie, Pret en Paradoxen

Drie thema's staan centraal in een ontspannen en inspirerende middag, georganiseerd door het GAN (Groninger Andragogen Netwerk): Passie, Pret en Paradoxen. De thema's worden ingevuld door drie gedreven sprekers en vormen samen een inhoudelijk en verfrissend geheel. Wees welkom op **vrijdag 26 oktober** om 13.00 uur in de Allersmaborg te Ezinge. Voor opgave mail naar gangadra@hotmail.com of kijk op www.andragogen.web-log.nl.

Alumni Online

Vind online uw oude studievrienden

Bent u benieuwd hoe het gaat met uw voormalige studiegenoten? Of wilt u van gedachten wisselen met een vakgenoot? Word dan ook lid van het Alumni Netwerk. Via deze e-community kunt u alumni van de Rijksuniversiteit Groningen (terug)vinden en contact met hen leggen. Onlangs afgestudeerden krijgen automatisch een alumnus-account aangeboden. Als u langer dan een jaar geleden bent afgestudeerd, kunt u zich opgeven via de website www.rug.nl/alumni. Naast toegang tot het Alumni Netwerk krijgt u dan e-mail for life, dat wil zeggen: een alumnus e-mailadres met mailbox en forwardfunctie.

Kijk voor meer informatie op www.rug.nl/alumni
>alumni services > e-mail for life/Alumni Netwerk.

Terug op de RUG

Ook na hun afstuderen blijven veel alumni zich inzetten voor de universiteit. In Terug op de RUG vertellen ze over hun betrokkenheid. John Brouwer is jurylid van de Columni Scriptieprijs.

Foto: Jeroen van Kooten

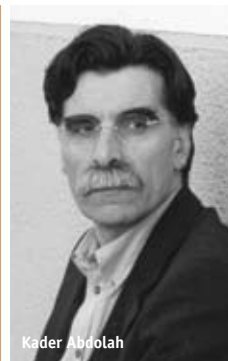
Toen John Brouwer (39) in oktober 1993 op de trappen van het Academiegebouw met bloemen en bul van de studie Nederlands (communicatiewetenschappen) werd gefotografeerd, leek voor hem een definitief afscheid van de Rijksuniversiteit Groningen nabij. Maar dat liep anders. Eerst werd hij met zijn studievriend Erik Meijerink gevraagd om onder begeleiding van communicatiedocent Ali Oussaïd enkele onderzoeksopdrachten te verrichten. Later, toen zij het communicatieadviesbureau Brouwer + Meijerink in de stad hadden opgezet, werden de jonge ondernemers enkele keren uitgenodigd om een gastcollege te geven over de verschillen tussen theorie en praktijk. In 2003 trad John toe tot de jury van de Columni Scriptieprijs. Columni is de alumivereniging van de verschillende communicatieopleidingen aan de RUG. 'Het is leuk om op deze manier contact te houden met je vakgebied, studenten en de universiteit,' vertelt hij. 'Bij de scriptieprijs beoordelen we als jury, allemaal oud-studenten, de ingezonden masterscripties op onder meer de waarde voor het communicatievak, de integratie van theorie en praktijk en de maatschappelijke relevantie van de onderzoeken. Het is heel inspirerend om samen over je vakgebied te discussiëren, want als juryleden zijn we het natuurlijk niet altijd eens. De kwaliteit van de inzendingen wisselt, maar de scripties geven wel een goed beeld van de diversiteit van het communicatievak en van de nieuwe ontwikkelingen daarbinnen. Voor volgend jaar zoeken we trouwens nog enkele nieuwe juryleden, belangstellenden kunnen voor meer informatie een mail sturen naar info@columni.nl.'

Stelling: 'Speelgoed voor kinderen onder de twee jaar is vooral bedoeld om hun aandacht van de werkelijk interessante objecten af te leiden.' *Michiel Brentjens, wiskunde en natuurwetenschappen, 29 juni 2007*

Seymour M. Hersh

Kader Abdolah

Joris Luyendijk

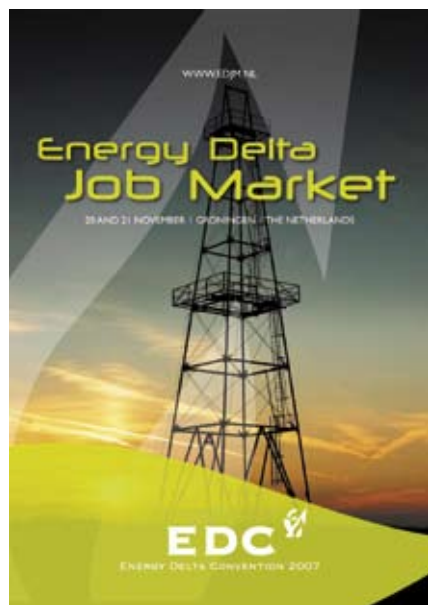
Gasthoogleraar in Beijing

Deze zomer werd Erik Dietzenbacher, hoogleraar Inter-industry Economics aan de RUG, benoemd tot gasthoogleraar aan de School of Management van de Graduate University, Chinese Academy of Sciences (CAS) in Beijing, China. Tijdens een korte ceremonie overhandigde prof. Zha Hong de gasthoogleraar zijn aanstellingsdocumenten (zie foto). Dit gasthoogleraarship versterkt de samenwerkingsverbanden tussen de nieuwe Groningse Faculteit Economie en Bedrijfskunde en de Chinese universiteit.

Van der Leeuwlezing Seymour M. Hersh

De 25e Van der Leeuwlezing op 26 oktober 2007 in de Martinikerk wordt gehouden door de Amerikaanse onderzoeksjournalist Seymour M. Hersh. Coreferenten zijn Joris Luyendijk en Kader Abdolah. Hersh houdt George W. Bush verantwoordelijk voor de wereldwijde crisis die begon op 11 september 2001, maar die sindsdien alleen maar vergroot is door de dramatische keuzes van de VS. De invasie in Irak is vastgelopen en niemand schijnt te weten hoe het verder moet. Irak dreigt een tweede Vietnam te worden. De journalistieke carrière van Hersh wordt gemarkeerd door Vietnam en Irak. In 1969 vestigde hij zijn naam met de onthulling van het bloedbad in My Lai; 35 jaar later publiceerde hij een drietal artikelen over de misstanden en misdaden in de gevangenis Abu Ghraib. Zijn publicaties over de oorlogsmisdaden van Amerikaanse militairen in My Lai betekenden een keerpunt in de Vietnam-oorlog. De artikelenserie leverde Hersh de Pulitzer Prijs op, en daarmee wereldfaam. www.vanderleeuwlezing.nl

Energy Delta Job Market

Veel bedrijven kampen met een stijgend aantal openstaande vacatures. Ook binnen de internationale energiebranche is het steeds moeilijker geschikte kandidaten te vinden voor openstaande functies. Energy Delta Convention biedt een uniek platform aan de vertegenwoordigers van de internationale energie branche. Daarom was de koppeling naar een 'recruitment side event' onder de naam 'Energy Delta Job Market' snel gemaakt.

De Energy Delta Convention is een internationaal platform voor wetenschap, markt en overheid binnen de energiebranche. Vanuit de hele wereld komen de vooraanstaande spelers naar Groningen om dit congres bij te wonen. Dit jaar vindt de Energy Delta Convention voor de derde keer plaats, maar wordt voor het eerst uitgebreid met een unieke Job Market. Het evenement wordt gehouden op 20 en 21 november 2007 in Martiniplaza te Groningen. www.edjm.nl

Dirkje Postma Academiehoogleraar

Alumna Dirkje Postma (1951) is op 10 oktober 2007 door rector magnificus Frans Zwarts geïnstalleerd als Academiehoogleraar. Jaarlijks benoemt de KNAW enkele excellente onderzoekers tot Academiehoogleraren voor een periode van vijf jaar. Postma is hoogleraar Pathofysiologie van de Ademhaling en in het bijzonder van de Obstructieve Longaandoeningen aan de RUG en het UMCG. Ze behoort tot de wereldtop van onderzoekers op het gebied van astma en COPD.

Allersmaborg klaar om gasten te ontvangen

Woensdag 19 september is de Allersmaborg na restauratie officieel geopend. De universiteit verwerft hiermee een sfeervolle buitenlocatie waar studenten, medewerkers en oud-studenten bijeenkomsten van uiteenlopende aard kunnen organiseren. De opknappbeurt en de inrichting werden voor een groot deel gefinancierd uit bijdragen van alumni van de universiteit. Ook zij gaan de Allersmaborg gebruiken als ontmoetingsplaats. Na de restauratie straalt de borg binnen een warme, ingetogen sfeer uit waarin het gezellig toeven is. Een inrichting met houtwerk in rustige, heldere kleuren zorgt voor ruimte en rust, moderne accenten geven een chic tintje aan het geheel. Inmiddels hebben de eerste bijeenkomsten plaatsgevonden. Het spits werd eind augustus afgebeten door de deelnemers aan de Clinical Research Summer School Palliative Care. Zij hebben ook als eerste van de slaapaccommodatie op de borg gebruik gemaakt. Meer informatie, ook over reserveringen: www.rug.nl/allersmaborg

Eindelijk aandacht voor Hanze-verleiden Groningen

Net als in Duitsland, Polen en de Baltische staten bestaat er in Oost-Nederland een vanzelfsprekende belangstelling voor het Hanzeverleden. In de Hanzestad Groningen lijkt die belangstelling echter nog gewekt te moeten worden. Het Groninger Museum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en het Hanze Studie Centrum bereiden daarom gezamenlijk een tentoonstelling voor over 400 jaar geschiedenis van de Hanze. Hanno Brand is historicus en projectleider van het in 2002 bij de RUG opgerichte Hanze Studie Centrum.

D Hanno Brand vertelt allereerst wat de Hanze nu eigenlijk was: 'In de twaalfde eeuw ontstonden in steden als Lübeck, Keulen en Bremen verschillende "Hanzes" van kooplieden, die onderling bescherming zochten tegen gevaren als roof of schipbreuk tijdens hun handelsreizen. Ook probeerden zij gezamenlijk betere voorwaarden af te dingen op de buitenlandse markten in bijvoorbeeld Noorwegen, Engeland en Vlaanderen. De Hanze was dus in eerste instantie een verband van kooplieden. In de veertiende eeuw groeide het uit tot een los netwerk van bijna 200 steden. Vanaf toen drukte de Hanze ruim drie eeuwen lang een stempel op de economische en politieke ontwikkelingen in het Noord- en Oostzeegebied.'

Handelsmonopolie

'Hoe dat in zijn werk ging? De belangrijkste doelstellingen van de Hanze waren het faciliteren van de handel, het beschermen van de koopman en het verwerven van gunstige handelsvoorwaarden in het buitenland. De Hanze streefde naar een handelsmonopolie, verlaging van transactiekosten, zoals tolheffingen en bemiddelingskosten, en naar internationale rechtszekerheid. Ook de Nederlandse Hanzesteden profiteerden hiervan. Aanvankelijk gold dit voor alle handelscentra in Nederland, maar rond 1400 koos het graafschap Holland zijn eigen weg en werd de belangrijkste concurrent van de Hanze. Als tegenreactie werden steden in Oost-Nederland, zoals Zwolle, Deventer, Zutphen en Groningen, steviger in het Hanzenetwerk ingekapseld. Zij bleven tot ca. 1600 trouwe leden van de Hanze.'

Brand constateert dat de belangstelling onder historici in Nederland voor het Hanze-verleden gering is. 'De niet-professionele

publicaties niet te na gesproken, werden er de afgelopen honderd jaar slechts twee Nederlandstalige overzichtstudies en één Nederlandse dissertatie aan de Hanze gewijd. Vanwege een traditioneel hollando-centrisch perspectief in de Nederlandse geschiedschrijving ging de belangstelling steeds uit naar de Hollandse Gouden Eeuw en haar oorzaken. Oost-Nederland werd stiefmoederlijk behandeld.'

Hanzetentoonstelling

'Dat men nu toch in Groningen een groot Hanze-evenement voorbereidt, komt omdat sedert de val van de Muur de belangstelling voor het Hanzeverleden enorm is toegenomen. In Europa is het al bestaande Hanzebewustzijn door de integratie van Oost en West alleen maar versterkt. Dat zie je ook in de voormalige Nederlandse Hanzesteden. De stad Groningen heeft hierin tot dusver niet gedeeld. Maar de omslag die zich voordoet, is nu wel door de Provincie en Gemeente Groningen en het Groninger Forum opgepikt. De organisatie van een internationale Hanzetentoonstelling in 2009, een initiatief van het Hanze Studie Centrum, duidt hierop. Het zou mooi zijn als de Groningse universiteit daaraan ook financieel zou bijdragen, bijvoorbeeld in het kader van haar lustrumjaar.'

Zie ook: www.rug.nl/let/onderzoek/onderzoekcentra/hanzestudiecentrum en de video op www.adamsappel.nl/archief2007/af109

- TEKST GERA BEL
- FOTO MICHEL DE GROOT

Life Long Learning

Peter Verhoef, Michiel Kramer
en Edwin Kooge

Leren stopt niet na je studententijd. Life Long Learning is essentieel voor continue ontwikkeling. AOG Contractonderwijs speelt hierop in door samen met de RUG diverse opleidingen aan te bieden. Deze keer een gesprek met twee docenten en een oud-deelnemer. In restaurant Wientjes in Zwolle zetten zij ooit de **masterclass Strategisch Klantwaarde Management** van de Academie voor Management op. Nu praten Peter Verhoef, hoogleraar Marketing aan de RUG en Edwin Kooge, Intelligence consultant en founding partner van MCompany er met oud-deelnemer Michiel Kramer over de waarde van deze leergang in de praktijk.

Hoe kun je meer verdienen aan een individuele klant? Heel kort door de bocht is dat de vraag die centraal staat in de masterclass Strategisch Klantwaarde Management. Peter Verhoef: 'Hoe ga je als bedrijf op zinvolle wijze om met de kennis over je klanten? Hoe gebruik je die kennis om je (marketing)strategie te bepalen, kosten te besparen en nieuwe kansen in de markt te creëren? Er zijn nog maar weinig Nederlandse bedrijven die hierin excelleren.' In de masterclass, bestaande uit drie modules van twee dagen, krijgen deelnemers afkomstig

uit het bedrijfsleven concrete handvatten om inzicht te krijgen in de waarde van hun klanten, vult Edwin Kooge aan. 'Bedrijven weten wel wie hun topklanten zijn, maar het ontbreekt ondernemingen vaak aan de kennis om hun inzicht in de klantwaarde in te zetten, zodat ze verder kunnen groeien. Wat kun je doen om kostenefficiënt meer klanten te werven, hoe zorg je ervoor dat je waardevolle bestaande klanten behoudt? Door middel van praktijkcases en praktische oefeningen merken cursisten hoe ze hun kennis over hun klanten in de praktijk kunnen toepassen.'

'Veel bedrijven willen meteen een Rolls Royce bouwen, terwijl je met een lelijk eendje ook al veel geld kunt verdienen'

Wehkamp.nl

Marketeer Michiel Kramer was tot half oktober werkzaam bij Wehkamp.nl, waar hij zich bezighield met klantgroepmanagement en projecten. Hij is zeer te spreken over de combinatie van theorie en praktijk tijdens de masterclass. Kramer: 'Bedrijven geven veel geld uit aan het binnenhalen van klanten. Vervolgens wil je weten wat die klanten onder aan de streep opleveren. Wat is het rendement? De waarde van een klant wordt niet alleen bepaald door omzet, maar ook door de kosten die je maakt om die omzet te behalen. Dat moet je inzichtelijk maken, zodat je weet op welke klanten je je marketingstrategie het beste kunt richten. Bij Wehkamp.nl hebben we de omzet, winstmarge en de kosten redelijk in kaart, maar niet op individueel klantniveau. Naar aanleiding van deze masterclass zijn we bezig geweest om met behulp van doorrekeningen helder te krijgen welke klanten ons wat opleveren. Zo blijkt nu dat bepaalde klantgroepen verlies in plaats van winst opleveren. Tot mijn vertrek in oktober zijn we bezig geweest om te bepalen wat de meest relevante factoren zijn die de klantwaarde beïnvloeden, de zogenaamde klantwaardedrijvers. Deze klantwaardedrijvers geven sterk richting aan de te voeren marketingstrategie en klantbediening.'

Fact-based

Rendement en wiskundige berekeningen zijn niet de eerste zaken waar je aan denkt bij marketing. Marketeers hebben van oudsher de neiging om zich op hun buikgevoel te baseren: ze bedenken een mooie actie, halen er een reclamebureau bij en stellen een prachtige campagne voor. Wat dit allemaal gaat opleveren, is maar de vraag. Verhoef: 'Bedrijven willen steeds meer dat de marketingafdeling zich kan verantwoorden. Marketeers moeten kunnen aangeven wat de opbrengst van hun activiteiten is. Het gaat niet alleen meer om het idee, maar ook om de financiële doorrekening. Sommige marketeers schrikken daar wel een beetje van. Maar als je dat niet doet, loop je het risico dat je je greep verliest op de prijsstelling, het distributiebeleid en het relatiemanagement. Dan word je gemarginaliseerd tot een communicatieclubje.' Kooge wijst erop dat een marketeer veel sterker staat als hij zijn strategie op 'fact-based' wijze kan onderbouwen. Makkelijk is dat niet altijd: 'Deze manier van denken vereist een nauwe samenwerking tussen marketing, die de klant in beeld heeft, en finance, die beschikt over de totale kostenstructuur. Die disciplines bij elkaar brengen is niet altijd even makkelijk.'

De modellen en handvatten die hij tijdens de master-

class kreeg, spraken Kramer bijzonder aan. De praktijk bleek een stuk weerbarstiger, vertelt hij: 'Je moet eerst draagvlak zoeken en dat is niet gemakkelijk. Op papier ziet het er prachtig uit, maar het is soms lastig om de theorie erachter goed uit te leggen, zeker aan collega's van andere afdelingen.' Om de cursisten te helpen met de vertaling naar de praktijk besteedt de masterclass veel aandacht aan concrete toepassingen. Kooge: 'We bespreken bijvoorbeeld het strategische belang voor een organisatie om in te zetten op een "waardedriver" als "cross-selling". Hoe doe je dat? Hoe kun je waarde creëren door meer producten aan je bestaande klanten te verkopen? Wat voor campagne heb je daarvoor nodig? Hoe kun je vooraf berekenen wat zo'n actie onder aan de streep gaat opleveren?'

Kleinschalig begin

Een ander praktisch obstakel binnen bedrijven is de verwachting dat deze manier van marketing bedrijven hoge investeringen in systemen vereist. Daar denken de heren heel anders over. Verhoef: 'Je hoeft hiervoor echt geen enorme databases te realiseren.' Begin kleinschalig en pragmatisch, vult Kooge aan. 'Met Excel kom je een heel eind', vindt Kramer. 'Veel bedrijven willen meteen een Rolls Royce bouwen, terwijl je met een lelijk eendje ook al veel geld kunt verdienen. Een prachtig systeem bouwen kost jaren en kan bij oplevering alweer achterhaald zijn.' Na twee masterclasses zijn Verhoef en Kooge alweer bezig met het aanscherpen van de inhoud. Zo hebben ze naar aanleiding van de eerste leergang besloten de masterclass af te sluiten met een dag geheel gewijd aan presentaties van cursisten. Kooge: 'In feite sluiten de cursisten de leergang af met de presentatie van een kant-en-klaar draaiboek dat ze in hun eigen organisatie meteen kunnen toepassen. Waar we verder meer aandacht aan willen schenken is de toepassing van deze manier van denken in de praktijk en de weerstanden die daarbij kunnen ontstaan.' Verhoef is blij met de input van de externe sprekers. 'Daar pik ik zelf ook nog veel van op voor mijn eigen colleges. Verder vind ik dit een heel prettige groep: het zijn allemaal mensen met de nodige werkervaring. Daardoor zijn de discussies levendig en leerzaam.' En Kramer? Die neemt zijn verworven kennis mee naar zijn nieuwe werkgever, de Postbank in Amsterdam.

► TEKST MARJAN BROUWERS

► FOTO JAN DROST

De eerstvolgende editie Strategisch Klantwaarde Management start in het voorjaar van 2008.

Startdata andere leergangen

do 25 oktober 2007

► Planning Management

di 30 oktober 2007

► Verandermanagement

di 30 oktober 2007

► HR-Strategie

woe 31 oktober 2007

► Bestuurlijk Leiderschap

do 1 november 2007

► Merkmanagement

do 1 november 2007

► Strategic Business Development

do 8 november 2007

► Marketingstrategie

di 13 november 2007

► Strategisch Communicatiemanagement

di 13 november 2007

► Innovatie

do 15 november 2007

► Talent en Organisatieontwikkeling

woe 21 november 2007

► Business Strategy Course

do 29 november 2007

► Public Strategy Course

Voor meer informatie:

Tel. (050) 316 21 15 of
www.academievoormanagement.nl

Stelling: Sometimes you make the right decision, sometimes you make the decision right.'

Dong Ming Xu, medische wetenschappen, 26 juni 2007

ORATIES

Tenzij anders vermeld beginnen oraties om 16.15 uur.
Inlichtingen: mw. Ingrid Schut-Houwen,
tel. (050) 363 52 90.

RUIMTELIJKE WETENSCHAPPEN

16 oktober 2007

► prof.dr. H. Folmer
Economische geografie

6 november 2007

► prof.dr.
E.J.M.M. Arts
*Infrastructuur en
milieu*

WISKUNDE EN NATUURWETEN- SCHAPPEN

23 oktober 2007

► prof.dr. M.C.
Spaans (adjunct)
*Fysica van het interstel-
laire medium en de
vorming van sterren*

13 november 2007

► mw. prof.dr.
G.M.M. Groothuis
(adjunct)
*Drug metabolism and
toxicology*

13 november 2007

► prof.dr. H. Meurs
(adjunct)
Immunofarmacologie

RECHTSGELEERD- HEID

30 oktober 2007

► prof.mr.
W.D. Kolkman
Notarieel recht

MEDISCHE WETENSCHAPPEN

20 november 2007

► mw. prof.dr.
J.A. Land
*Voortplantingsgenees-
kunde*

27 november 2007

► prof.dr.
G.J. Verkerke
*Biomedische product-
ontwikkeling*

WIJSBEGEERTE

4 december 2007

► prof.dr.
L.W. Nauta
*Filosofie van de
middeleeuwen en
de renaissance*

GEDRAGS- EN MAATSCHAPPIJ- WETENSCHAPPEN

11 december 2007

► prof.dr.
W.H.A. Hofman
*Onderwijskunde,
i.h.b. het hoger
onderwijs*

Wijzigingen voorbehouden.

ACADEMIEPORTRETEN

AANWINSTEN

Sinds de stichting in 1614 heeft de Groningse universiteit de traditie dat emeriti-hoogleraren hun portret aanbieden aan de alma mater.

E. Huizinga †
Keel-, neus- en oorheelkunde
(1940-1964)
door Sierk Schröder

H.J. Doedens †
Belastingrecht (1952-1980)
door J.C.M. Asselbergs

A. Bosman
Bedrijfseconomie (1970-1995)
door J.C.M. Asselbergs

J.H.P. Jonxis †
Kindergeneeskunde (1951-1977)
door Tijn Roebroek

Inlichtingen over schenking van portretten: prof.dr. G. Boering,
tel. (050) 541 6483 of gtboering@hetnet.nl. Meer afbeeldingen vindt u
op www.rug.nl/museum.

COLOFON

Tweeëntwintigste jaargang
derde nummer/oktober 2007
ISSN 0921-1721

Broerstraat 5 is een gratis kwartaalmagazine voor alle afgestudeerden en gepromoveerden van de Rijksuniversiteit Groningen, inclusief oud-cursisten van de Academische Opleidingen Groningen. *Broerstraat 5* wil ertoe bijdragen dat het contact tussen de universiteit en iedereen die daar onderwijs heeft gevolgd in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Heeft u opmerkingen of ideeën? Laet het ons weten!

Redactieadres

Redactie Broerstraat 5
Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 52 36
redactieB5@rug.nl

Redactie

Fenneke Colstee-Wieringa
Gert Gritter
Franck Smit
Karin Weel
Bert Wolfkamp

Hoofdredactie

Fenneke Colstee-Wieringa

Research

Karin Weel

Internet

www.rug.nl/alumni

Ontwerp en lay-out

In Ontwerp, Assen

Druk

Tijl Offset, Zwolle
Oplage 62.000

Adresbestand

De RUG hecht veel waarde aan contact met oud-studenten. Conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens gaat de universiteit zorgvuldig met adresgegevens om. Indien u wijzigingen wilt doorgeven of contact niet op prijs stelt, dan kunt u zich wenden tot:

Alumnirelaties RUG
Rijksuniversiteit Groningen
Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 77 67
alumni@bureau.rug.nl

Steun het Groninger Universiteits Fonds

De stage van Christiaan werd mede mogelijk gemaakt door een subsidie van het Groninger Universiteits Fonds (GUF) voor buitenlandse stages. Het GUF geeft jaarlijks zo'n 700 studenten een dergelijke subsidie. In 2006 werd meer dan € 200.000 voor dit doel uitgekeerd.

Om dit te kunnen blijven doen, heeft het GUF ondersteuning nodig van oud-studenten. Graag nodigen wij u als alumnus van de RUG uit om donateur te worden door een jaarlijkse overschrijving van minimaal € 25,- op Postbankrekeningnr. 87 3200 van de Stichting Groninger Universiteitsfonds.

Zie voor meer informatie onze website

www.rug.nl/guf

klik op "Ik wil Donateur worden"

Californië en NASA waren beide weergaloos inspirerend

Christiaan Boersma
Promotiestudent Sterrenkunde aan
het Kapteyn Instituut

Als promotiestudent doe ik onderzoek naar het ontstaan van planetenstelsels. Met name kijk ik naar de spectrale karakteristieken van Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen rond jonge sterren. Op het NASA Ames Research Center doen ze vooraanstaande laboratoriumstudies aan deze zogenoemde PAKs. Het onderzoeksinstituut bevindt zich in hartje Silicon Valley, 60 km ten zuiden van San Francisco, grenzend aan de South Bay. De drie maanden die ik daar gewerkt heb, hebben mijn onderzoek enorm vooruit geholpen. Tijdens mijn verblijf heb ik San Francisco bezocht en genoten van de natuur, zoals die o.a. te vinden is langs Highway 1 en in Yosemite National Park.

[HTTP://WWW.ASTRO.RUG.NL/~BOERSMA](http://www.astro.rug.nl/~boersma)

RUG-Winkel Etalage

Capuchontrui

Capuchontrui met
nieuw logo.
Prijs: € 39,95

Alle RUG artikelen
met het oude
logo nu met 50%
korting. Kijk
op www.rug.nl/winkel

Academiegebouw in kristalglas

Prachtige laser gegraveerde 3D afbeelding van het Academiegebouw in kristalglas.

Prijs: € 75,-

Kom kijken

- RUG-Winkel,
Oude Kijk in
't Jatstraat 39,
Groningen
- www.rug.nl/winkel

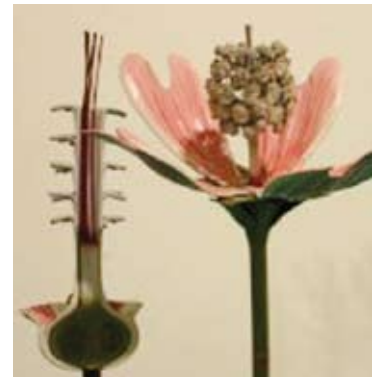
Bestellen

RUG-Winkel:
tel (050) 363 27 00
fax (050) 363 72 00
e-mail rugwinkel@bureau.rug.nl

RUG CADEAUTIPS

God schiep... Linnaeus ordende

300 jaar geleden werd Carolus Linnaeus (1707-1778) geboren. Deze beroemde Zweedse natuurvorser deelde de natuur in drie rijken in: planten, dieren en mineralen. In 1751 introduceerde hij zijn Latijnse binominale nomenclatuur. De eerste naam stond voor het geslacht, de tweede voor de soortspecificatie. Tot op heden maken biologen gebruik van dit systeem van naamgeving. Tijdens zijn leven heeft Linnaeus 15.000 vormen van leven beschreven. Tegenwoordig wordt dit aantal op 1,8 miljoen geschat. De tentoonstelling gaat over zijn leven en werk, maar ook over de begaafde Groningse zoöloog Heinrich Kuhl (1797-1821), door tijdgenoten een 'tweede Linnaeus' genoemd.

Universiteitsmuseum

Oude Kijk in 't Jatstraat 7a
t/m 27 januari 2008
Openingstijden: di t/m zo
van 13.00-17.00 uur
niet op feestdagen
Toegang: € 2,50
www.rug.nl/museum

UNIVERSITEITSMUSEUM

EVA-ANNE LE COULTRE (31)

- **Studie** Wijsbegeerte van 1995 tot 2001
- **Werk** docent op Willem Lodewijk gymnasium in Groningen/vakdidacticus bij de RUG
- **Huis** oud molenaarshuis in Onderdendam
- **Huishouden** getrouwd met filosoof/schrijver Coen Simon (35); dochter Ella (15 maanden)
- **Bruto jaarsalaris** € 24.000,- (28 uur per week)

Ik had het geluk dat ik filosofie had op school. Ik wilde het wel studeren, maar twijfelde ook. Mijn ouders hadden allebei vage studies gedaan en hadden nooit werk. Na een reis naar Nieuw-Zeeland ben ik toch begonnen. In Groningen, want daar kon ik er journalistiek bij studeren. Heb ik uiteindelijk niet gedaan. De mensen van journalistiek waren zó streng. Ze zeiden: Journalistiek komt op de eerste plaats, het gaat om de deadlines. Filosofie doe je er maar een beetje bij. Ik dacht: Nee, het gaat mij om filosofie!

Ik liep stage op de redactie van *Filosofie Magazine*, op dat moment werkte ik al op het Willem Lodewijk gymnasium. Zeven jaar geleden zochten ze daar iemand die het vak wilde opzetten. Een van mijn docenten heeft een goed woordje voor me gedaan. Eerst had ik zes, nu honderd leerlingen. Ik daag ze uit na te denken over vragen als: Is de mens een dier? Mag je liegen? Zijn lichaam en geest gescheiden? Nee, natuurlijk weet ik het antwoord niet. Er is ook niet een goed antwoord. Maar dat betekent niet dat je maar wat kunt bazelen.

Ik heb mijn eigen methode geschreven. 'Cogito/ik denk' is in april uitgekomen. Bestaande methodes vond ik te lollig, met opdrachtjes en discussietjes om maar bij de kinderen aan te sluiten. Over MTV of skaten. Ik wou een boek waar de theorie goed in staat. Dat leuke doe ik zelf wel. Ik weet van een paar collega's dat ze het boek gebruiken en de eerste druk is al uitverkocht. Ik heb het zo geschreven dat het voor een groter publiek interessant is.

De faculteit heeft mij betaald om de methode te kunnen schrijven. Ik was er studieadviseur, sinds kort ben ik vakdidacticus. Ik leer studenten hoe ze filosofie moeten geven. Voor mij de manier om weer verder te komen. Want lesgeven is leuk, maar je hebt niet zoveel mogelijkheden.'

GERARD NUMAN (39)

- **Studie** Wijsbegeerte van 1986-1995
- **Werk** testmanager
- **Huis** vrijstaand huis aan de rand van het dorp Nuis
- **Huishouden** met Beppie (29) die met geestelijk gehandicapte dove kinderen werkt; zoon Wouter (2,5)
- **Site** www.gerardnuman.nl
- **Bruto maandinkomen** € 45.000,- (32 uur per week)

Iedereen had ideeën over wat ik moest gaan studeren. Mijn vader vond dat ik economie moest doen, een ander adviseerde informatica. Geen dingen waar ik zelf spontaan op zou komen. Ik besloot met wijsbegeerte te beginnen en ben er blijven hangen. Door wijsbegeerte werd ik uitgedaagd. Toch nam ik na vier jaar een pauze, tegen ieders aanraden in. De theorieën die ik als achttienjarige te verstouwen had gekregen, moesten bezinken. En ik had er nog helemaal niet op los geleefd. Ik ben in dienst gegaan, heb uitzendwerk gedaan, ben naar Afrika geweest. Daarna heb ik de studie snel afgemaakt. Ik had wat administratieve baantjes, belandde op de personeelsadministratie van de regiopolitie Groningen. Daar was een it-project gaande waar ik zijdelings bij betrokken raakte. Iemand zei: Jij moet verder in de it, het gaat jou goed af. Dat klopte wel, thuis stoeide ik ook graag met computers. Maar een techneut ben ik niet. Ik ging op zoek naar de tak van sport binnen de it die het best bij me paste. Dat werd testen. Gedraagt een systeem zich zoals het zich zou moeten gedragen? Waarom werkt iets wel of niet? En wat is eigenlijk de bedoeling van een systeem? Polteq, een klein bureautje, detacheert mij als manager. Momenteel zit ik bij Aegon. Ik geef ook cursussen aan mensen die tester willen worden en schrijf artikelen over het testvak. Vind ik leuk, en het gaat me makkelijk af, waarschijnlijk doordat ik een academische studie achter de rug heb. Ik ben redelijk happy, maar mis de passie die ik voor filosofie heb. Je kunt zeggen dat ik werk om de hypotheek te betalen. Af en toe geef ik een filosofie cursus op de Volksuniversiteit, soms schrijf ik een artikeltje over filosofie. Ik heb iets vertaald van Hans-Georg Gadamer. Ik vind het zelf goed gelukt, misschien is er een uitgever voor. Na mijn studie had ik genoeg van de academische wereld, nu begint het weer te kriebelen.'

De een zou, net als de ander, wel brood willen verdienen met filosofie. Maar de hypotheek moet betaald, dus zit hij in de IT.

➤ TEKST
ELLIS ELLENBROEK
➤ FOTO'S
JEROEN VAN KOOTEN